

Η βίωση των Παθών και της Ανάστασης ως αντίσταση στην πνευματική κρίση (Νικόλαος Πάτσας, θεολόγος)

/ [Πεμπουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/292ufkS>]

Ο ίδιος ο Άγιος Συμεών νοιώθει μέτοχος των παθών του Κυρίου με τα όσα υπέστη. Δηλαδή, τους διωγμούς, τις εξορίες και τις συκοφαντίες που δέκτηκε από τον αντίζηλο του Στέφανο Νικομηδείας. Όλα όσα υπέστη τον χαροποιούν ώστε να ομολογεί πως «Μέγα μοι ὄντως, μᾶλλον δε καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν/ ὅτι με μέτοχον ποιεῖ δόξης σου τῆς ἀρρήτου/ ἡ κοινωνία τῶν παθῶν, ἡ μίμησις τῶν ἔργων/ καὶ πρόξενος θεότητος ἡ ταπείνωσις πέλει/ ἡ σὴ τοῖς μετὰ γνώσεως ταύτην μετερχομένοις»[73]. Ενώ σε άλλο σημείο συνεχίζει: «Διό καὶ οἱ μιμούμενοι τὰ ἐμά σεπτά πάθη/ συμμετοχοὶ ὑπάρξουσι καὶ της θεότητος μου/ καὶ βασιλείας τῆς ἐμῆς ἔσονται κληρονόμοι,/ συγκοινωνοὶ τε ἀγαθῶν ἀφράστων, ἀπορρήτων/ γενήσονται καὶ συν ἐμοὶ ἔσονται εἰς αἰῶνας»[74].

Η βίωση του οντολογικού χαρακτήρα του μυστηρίου της Αναστάσεως δεν μπορεί « οὐκ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, οὐδέ ἐν μιᾷ ἐβδομάδι γενέσθαι δυνατόν, ἀλλὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ καὶ πόνῳ καὶ κόπῳ»[75]. Αυτοί που διατελούν τον «καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως», «ἀπ' ἐντεύθεν ἤδη ἑαυτοὺς ἐκκαθάραντες, τοὺς ἄρραβῶνας λαβεῖν»[76] της αιωνίου Αναστάσεως. Ο βίος πολλῶν Ἀγίων ὅπως και του Ἀγίου Συμεὼν φανερῶνουν αὐτὸν τον παροντικό, ενθαδικό χαρακτήρα της Ορθοδόξου Σωτηριολογίας. «Ἀπ' ἐντεύθεν ἤδη διὰ μετανοίας τὴν στενὴν πύλην εἰσελθεῖν καὶ τὸ ἔνδον ταύτης θεάσασθαι φῶς»[77]. Ὅσοι γίνονται «κοινωνοὶ θείας φύσεως»[78] ζουν τὴν πέραν τῆς λογικῆς ἐμπειρία ὅπου «πρὸ θανάτου, θάνατος καὶ τῆς Αναστάσεως τῶν σωμάτων ψυχῶν ἀνάστασις γίνεται ἔργῳ καὶ δυνάμει καὶ πείρᾳ καὶ ἀληθείᾳ. Τοῦ θνητοῦ γὰρ φρονήματος ὑπο τοῦ ἀθανάτου νοός ἐξαφανιζομένου καὶ τῆς νεκρότητος ὑπὸ τῆς ζωῆς διωκομένης ἡ ψυχὴ, τότε, ὡς νεκρῶν ἀναστάσα, ἑαυτὴν ὁμολογουμένως ὁρᾷ, καθάπερ οἱ ἐξ ὕπνου, ἀναστάντες ἑαυτοὺς βλέπουσι, καὶ τὸν αὐτὴν ἀναστάντα ἐπιγινώσκει Θεόν ὃν κατανοοῦσα καὶ ᾧ εὐχαριστοῦσα προσκυνεῖ καὶ δοξολογεῖ τὴν ἄπειρον αὐτοῦ ἀγαθότητα»[79].

Συνοψίζοντας, τὸ Ἀναστάσιμο ἦθος ὅπως τὸ εἰσπράττουμε ἀπὸ τὴν πατερικὴ συνείδηση διαμορφώνεται ἀπὸ τὴν ἀφοσίωση καὶ τὸ δόσιμο μας στὸν «ἀρχηγὸ τῆς σωτηρίας ἡμῶν» καὶ ἀπὸ τὴν συνεχή μας προσπάθεια νὰ εἴμαστε πάντοτε «ἐν κοινωνίᾳ καὶ βεβαίᾳ τῇ πίστει» μαζί του[80]. Ἡ οντολογικὴ βίωση τοῦ Πάθους καὶ τῆς Αναστάσεως θὰ μπορούσε νὰ χαρακτηριστεῖ ἀπὸ τὸν Ἅγιο τοῦ Ἀκτίστου φωτός, μιὰ πραγματικὴ θεοφάνεια, μιὰ ἐμπειρία «Μέσα στο Φῶς τοῦ Χριστοῦ»[81]. Φυσικά, ὁ σχολαστικὸς νους τοῦ 21^{ου} αἰῶνα ποὺ μέλημα τοῦ εἶναι ἡ παντελής ἀπομάκρυνση τοῦ μυστηρίου ἀπὸ τὴν ζωὴ μας, ὅλο αὐτὸ ποὺ περιγράφει ὁ Ἅγιος Συμεὼν θὰ τὸ ονομάσει εἴτε πλάνη, εἴτε ψευδαίσθηση, εἴτε φαντασιοπληξία. Με ἀπλά λόγια θὰ τὸ ἀντιμετωπίσει λογικά καὶ νοησιαρχικά. Ακριβῶς τὸ ἴδιο πνεῦμα ἐπικρατοῦσε καὶ στὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀγίου Συμεὼν, σὲ σημεῖο ποὺ, ὅταν ὁ Ἅγιος δίδασκε περὶ ἐμπειρίας φωτός τὸ λιγότερο ποὺ μπορούσαν νὰ τοῦ καταλογίσουν ἦταν ἡ φήμη ἐνὸς πλανεμένου καλογήρου ποὺ ζοῦσε με ονειροπολικές ψευδαισθήσεις. Καὶ ὁμως ἡ συνείδηση τῆς ἐκκλησίας τὸν ἀνεγνώρισε ὡς «μέγα μύστην τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων» ποὺ ἐζήσε πραγματικά «ἐκτυπώτερον»[82] τὴν χαράν τῆς ἀνεσπέρου Αναστάσεως. Πρόκειται περὶ πραγματικῆς υπαρξιακῆς ἐμπειρίας ποὺ μπορεί νὰ ζήσει ὁ καθένας μας.

Γι' αὐτὸ ας μην προφασιζόμαστε «προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις ὅτι ἀδύνατον τὸ πρᾶγμα, ἢ ὅτι γίνεται μὲν, ἀγνώστως δε· ἀλλὰ γινωσκέτο πληροφορούμενος ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν ὅτι τὸ μὲν πρᾶγμα δυνατόν καὶ ἀληθές ἐστὶν ἔργῳ γινόμενον καὶ γνωστῶς ἐνεργούμενον[...]»[83]. Ἡ καλύτερη ἀντίσταση σὲ ἐποχές κρίσεων, καὶ δη πνευματικῶν κρίσεων, εἶναι ἡ μυστικὴ βίωση καὶ ἡ ἀγαλλίαση τῆς εορτῆς

του Πάσχα[84], αφού «Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθώμεν ἐν αὐτῇ».

[73] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ὑμνος 36, *Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών*, τ. 19ΣΤ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1989, σελ.155.

[74] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ὑμνος 30, *ό.π* ,σελ.182.

[75] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 11, SC 104, 158.*

[76] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ηθικός 10, *Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών*, τ. 19Γ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1988, σελ.134

[77] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 28, SC 113, 142* και *Κεφάλαια Θεολογικά Και Πρακτικά Ρ´(100), 38, SC 51, 90-91.*

[78] *Β´Πε. 1,4.*

[79] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 28, SC 113, 132.*

[80] Βλ. Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας, *ό.π*, σελ. 37

[81] Βλ. Αρχιεπ. Βασιλείου Κριβοσέιν, *Μέσα στο Φῶς τοῦ Χριστοῦ*, εκδ. «Το Περιβόλι της Παναγίας», Θεσσαλονίκη 1983.

[82] Αναστάσιμος Κανόνας Τροπάριο θ´ωδής. Βλ. *Πεντηκοστάριον* ,*ο.π.*

[83] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ηθικός 10, *Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών*, τ. 19Γ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1988, σελ.172-174.

[84] Βλ. Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας, *ό.π* , , σελ. 76-77.